

AZ EDZŐ SZEREPE, PEDAGÓGIAI FUNKCIÓI

AZ EDZŐ-SPORTOLÓ INTERAKCIÓI

Budainé dr. Csepela Yvette
egyetemi docens, Testnevelési Egyetem
Pedagógia és Módszertani Tanszék



- „Szeretnék én is olyan példakép lenni majd a tanítványaim számára, mint amilyen az én edzőm volt nekem...”
- PÉLDAKÉP SZEREP



- 1. Edző-sportoló kapcsolata=
- nevelési-pedagógiai folyamat!!!
- (kölsönösen egymásra ható tevékenység)
- Edző célja: irányítja, vezeti a
- sportoló tevékenységét,
- gyarapítja a tudását,
- formálja a személyiségét



- Sportoló célja: hogy képességei, teljesítménye egyre magasabb szintre kerüljön, a választott sportág minél eredményesebb űzése érdekében!



- **Az edző munkája**= *nevelési eredményt hozhat létre*, ha az edző megfelelő pedagógiai felkészültséggel, tudatosan felhasználja a sportban rejlő lehetőségeket a sportoló személyiségének fejlesztésére
- (fegyelmezettség, pontosság,
- akaraterő, bátorság, kitartás,
- kreativitás, alázat..stb.)



Nevelési színterek

Melyek a sportoló életében egységes
hatásrendszert biztosítanak

1-4:

1. Tárgyi sportkörnyezet
 - (sportpályák, edző és versenytermek)
2. Személyi környezet (sportolói
közösség, melynek tagja a sportoló)



Nevelési színterek

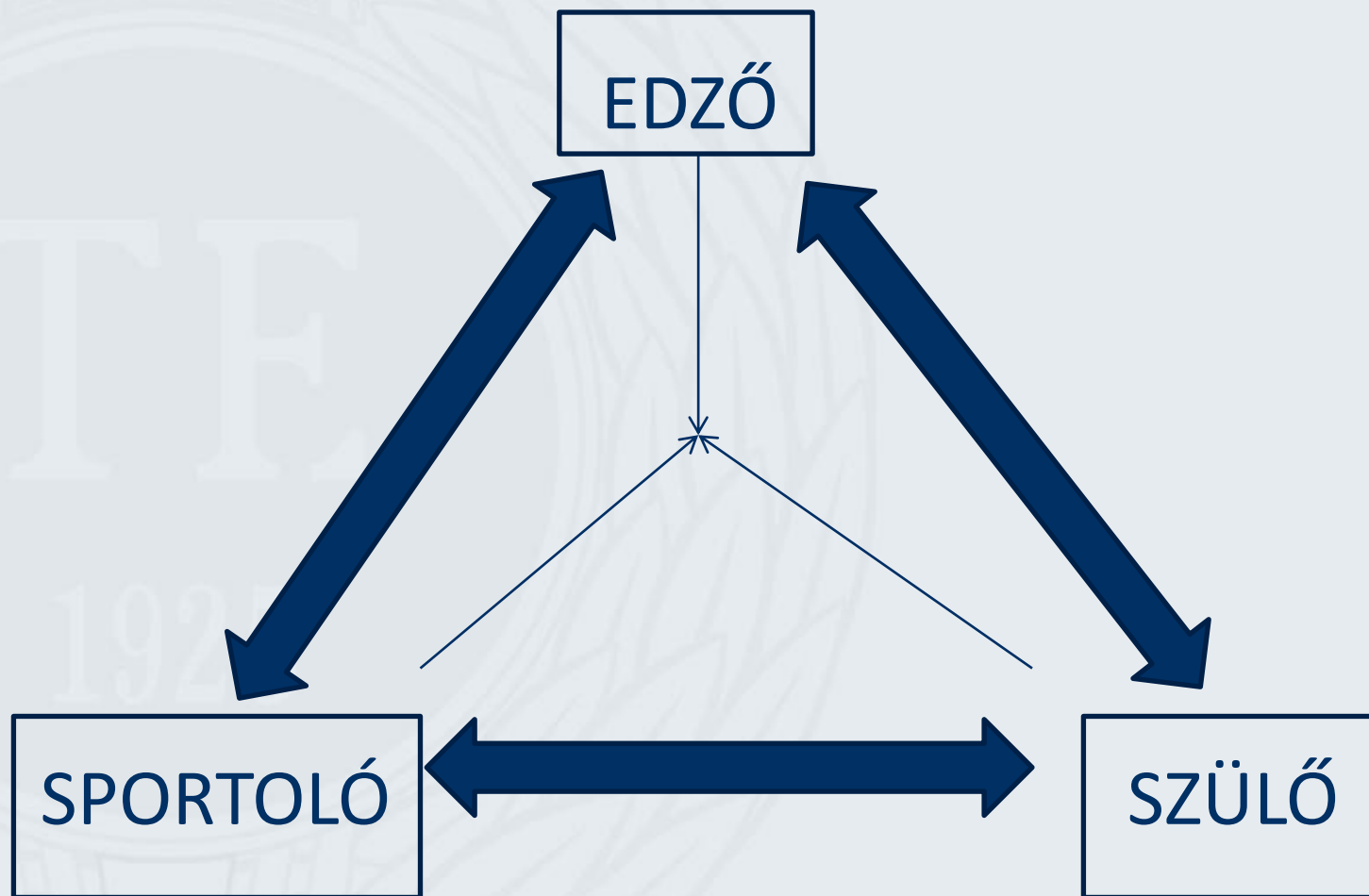
- 3. Az iskolai nevelőmunka hatása az edzői tevékenységre
- A nevelési célok, feladatok megoldása terén a vezető szerep az iskoláé!!
- De kell az együttműködés!! – edző-iskolai pedagógusok



- 4. A családi nevelés és az edzői tevékenység
- Szoros kapcsolattartás a szülőkkel!!!- kezdeményezni kell az edzőnek!



Edző-sportoló-szülő kapcsolatrendszer



- A „**van**” (saját képességei, személyiségvonásai) és a „**kell**” (sportági követelmények) állapot tudatosítása
- **Tudatosság!** – tudja a sportoló, hogy mit, miért, milyen célból tesz (a kezdetektől fogva)



Az eredményes edzői tevékenység legfontosabb személyi feltételei (1-11)

- 1. sikerorientáltság
- 2. rendezett, előre tervező emberek
- 3. extrovertáltak
- 4. fejlett lelkiismerettel rendelkeznek
- 5. érzelmüket stresszhelyzetekben is tudják szabályozni
- 6. jó vezetői tulajdonságokkal rendelkeznek



Az eredményes edzői tevékenység legfontosabb személyi feltételei (1-11)

- 7. fejlett önkritikai képességgel rendelkeznek
- 8. a végsőkéig való kitartás jellemzi
- 9. érzelmileg érett személyiségek
- 10. érdeklődik a sportolója iránt
- 11. „az újat tanulás iránt” fogékonyak



Edzői felelősségek, kötelességek (1-10)

- 1. megértés
- 2. szeretet
- 3. a sportolója
- véleményének
- teret kell adnia
- 4. az egyénhez mért legnagyobb követelményt támassza
- 5. személyre szóló távlati célok kitűzése
- 6. becsületességre való nevelés

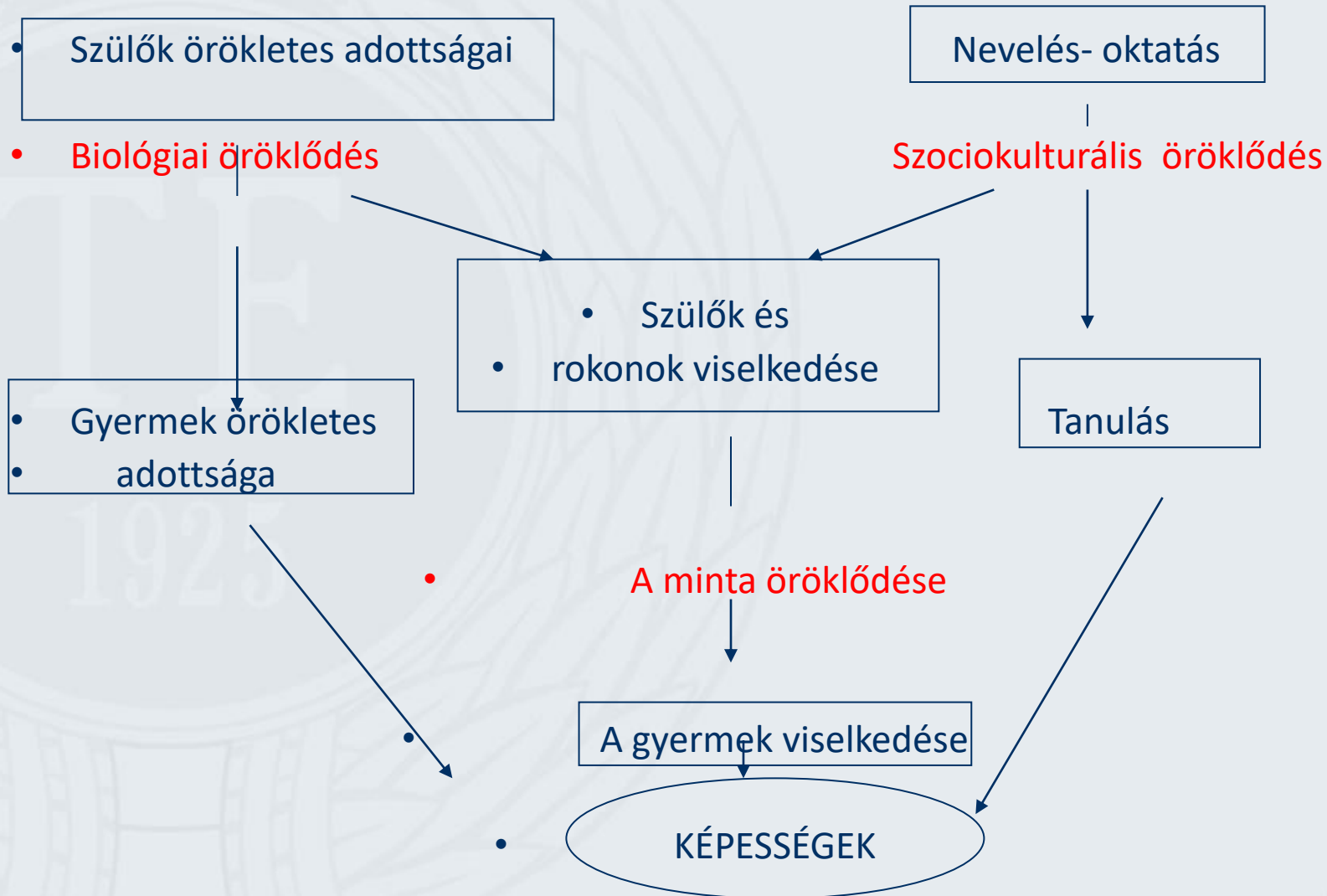


Edzői felelősségek, kötelességek (1-10)

- 7. gondoskodik a sportolói szellemi, kulturális képzéséről, fejlődéséről is
- 8. az öntevékenység kialakítása a sportolóiban
- 9. segítenie kell a sportolókat a közösségbe való beilleszkedésben
- 10. az edző legyen türelmes és kitartó



Az öröklődés 3 fő formája (Czeizel, 1994)



Az öröklődés 3 fő formája (Czeizel, 1994)

KÉPESSÉG



AKARAT

SZORGALOM

KITARTÁS

MOTIVÁCIÓ

ANYAGI
TÁMOGATÁS

SZERENCSE



TEHETSÉG

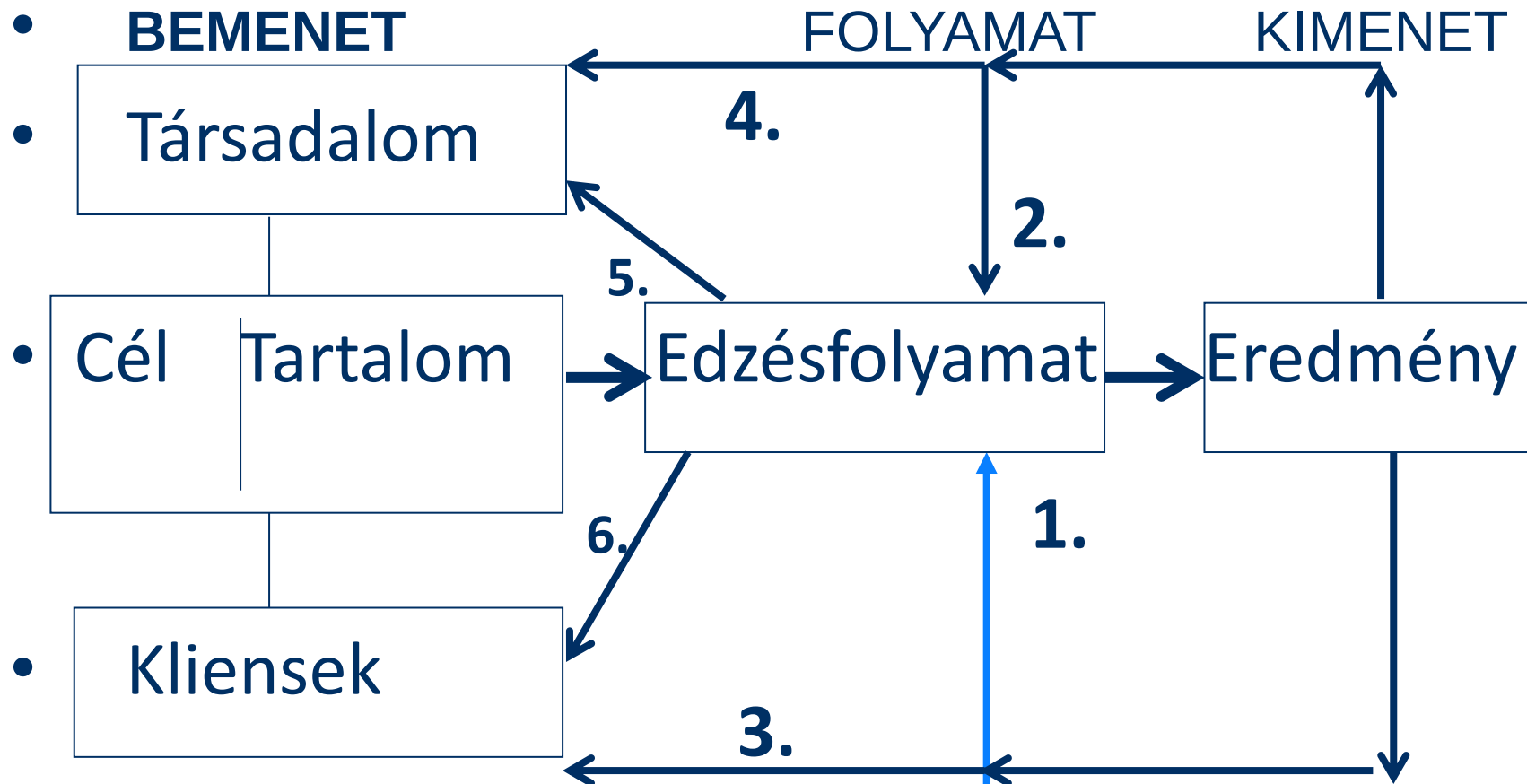


MOTIVÁCIÓS DIMENZIÓK

- 1. affektív dimenzió - érzelmi viszony a környezethez
- 2. kognitív dimenzió – érdeklődés, megismerés iránti vágy
- 3. effektív dimenzió – törekvés a környezet elvárásainak való megfelelésre



Az oktatás-edzés rendszerszemléletű modellje



Minden edzővel szemben elvárható:

- 1. Szakmai felkészültség
- 2. Erkölcsi követelmény, felelősség
- a rábízott személyért
- 3. példamutatás!!!
- 4. Műveltségbeli követelmények (kommunikációs eszközök uralása, szókészlet megválogatása)
- 5. Pedagógiai felkészültség
 - elméletben; gyakorlatban



A sikeres edző jellemzői:

- Hivatásszeretet
- A sportág szeretete
- Következetesség
- Fanatizmus
- Állhatatosság
- Tudásvágy
- Alkotási vágy
- Lelkesedés



A sikeres edző jellemzői:

- Lényeglátás
- Rendszeresség
- Munkában való hit
- Szervezőképesség
- Szorgalom
- Együttműködési képesség



Transzfer, mint általános pedagógiai kérdés a sportban

- Fog.: a sportban elsajátított magatartásjegyek, a személyiség új, sport által kialakult tulajdonságai hogyan tevődnek át a sportoló egyéb életterére!
- Az edző feladatai: segítse a tudatos transzfert! (kapcsolat a szülőkkel, iskolával, barátokkal...)



A sport iránti érdeklődést kiváltó tényezők (1-7)

- 1. mozgásvágy
- 2. a teljesítmény emelésének állandó igénye
- 3. sportolói példaképek
- 4. az elismertetés igénye
- 5. sikeréhség
- 6. társas, csoportos együttlét igénye
- 7. személyes példa (testnevelő, szülő, barát, testvér)



Az edző-sportoló kapcsolat befolyásoló tényezői

- •A sportág típusa (egyéni, csapat, küzdő)
- •Az edző vezetési stílusa
- •A sportoló neme
- •A sportoló életkora
- •Célok
- •Sportolók tudásszintje,
- minősítése



Köszönöm a
figyelmet!

